

960119-1

Slovo svým vnějším vzhledem, svou vnější podobou nic „neznamená“, pokud tu není někdo, kdo by mu rozuměl, kdo by je dovedl přečíst a „dešifrovat“. Jinak řečeno: slovo se stává slovem teprve ve spojení s významem. Význam však nikdy není před námi jako objektivní danost, není ani slyšitelný jako shluk zvuků (např. hlásek), ani viditelný jako shluk znaků (např. písmen). To, co můžeme slyšet nebo vidět (a také to, co jenom slyšíme a vidíme), není ještě slovo. Ke slovu jako celému slovu náleží to, o čem mluvíme např. jako o významu slova. Ne vždy si zřetelně uvědomujeme, že je to zavádějící způsob, říkáme-li, že slovo „má“ význam. Slovo nemůže „mít“ význam, dokud se nestalo slovem, a aby se mohlo stát skutečně slovem, potřebuje k tomu onen význam. Je tomu tedy spíše naopak: slovo „nemá“ význam, nýbrž význam „má“ slovo (nebo i více slov, a to jak v jednom jazyce, tak zejména v různých jazycích). Slovo „význam“ je třeba analyzovat, protože pokrývá několik fenoménů, jež od sebe musíme odlišit. Nebudeme tedy následovat ony pokusy o odlišení „významu“ a „smyslu“, nýbrž obojí nejprve ponecháme spojené v jedno (ostatně ještě s dalšími komponentami resp. konotacemi). Vlastně tedy vyjdeme od jednoho „významu“ (jedné složky významů) starořeckého filosofy užívaného a interpretovaného termínu LOGOS. U Aristotela např. najdeme místo, kde při úvaze o dělitelnosti LOGU dospívá k tomu, že slovo sice můžeme dělit, ale pak už tam žádný LOGOS nebude. A co tedy zbude? můžeme se tázat. Zbude jen hromádka písmen nebo hlásek, zvuků atd. Je to tedy LOGOS, co ze skupiny zvuků, hlásek, slabik nebo písmen atd. teprve dělá slovo. Pochopitelně tu nejde o LOGOS, který Řekové stavěli proti MYTHU, neboť také MYTHOS dokázal dávat „smysl“ či „význam“ zvukům a později značkám.

(Praha, 960119-1.)